

ne er senest ændret for indkomståret 1989, og der er ingen indbygget reguleringsmekanisme.

I visse tilfælde skal der foretages skatteansættelse for mellemprioroden. Dette gælder således, hvis en selvstændig erhvervsdrivende har anvendt virksomhedsordningen og ved udgangen af indkomståret før dødsåret havde et indestående på konto for opsparet overskud på over 65.000 kr. Det gælder også, hvis en selvstændig erhvervsdrivende har anvendt konjunkturudligningsordningen.

Det skønnes, at der årligt foretages afsluttende skatteansættelse af 5-6.000 afdøde personer. En mindre del af disse er dog gifte personer, hvis bo er udlagt for begravelsesomkostningerne, jf. nedenfor.

Enken eller enkemanden efter en afdød person beskattes i dødsåret efter almindelige regler for personer, men tildeles ved skatteberegningen to personfradrag. Hvis ægtefællerne har haft formuefællesskab, omfatter dødsboet i skattemæssig henseende hele fællesformuen. I så fald beskattes enkens eller enkemandens formueafkast efter dødsfaldet i dødsboet. Dette gælder også negativt formueafkast som f.eks. renteudgifter.

Ved afslutningen af et dødsbo udarbejdes der en boopgørelse, der bl.a. angiver handelsværdien af de enkelte aktiver, der udlægges til afdødes arvinger, legatarer mv. Det er denne værdi, der indgår i beregningen af boafgifterne, og det er som udgangspunkt også denne værdi, en arving eller legatar skal bruge som skattemæssig anskaffelsessum, hvis vedkommende på et senere tidspunkt er skattepligtig af avance ved afståelse af aktivet. Dødsboets udlæg af aktivet sidestilles som udgangspunkt skattemæssigt med et salg, dvs. at eventuel skattepligtig avance eller tab ikke beskattes, hvis dødsboet er fritaget for beskatning, og indgår ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvis boet er skattepligtigt.

Hvis dødsboet er skattepligtigt, kan dødsboet i visse tilfælde som alternativ til ovenstående udlægges aktivet med skattemæssig succession. Hvis dette sker, indtræder arvingen eller legataren i afdødes skattemæssige stilling med hensyn til aktivet, og der sker så ingen avancebeskatning i dødsboet. Successionens betydning viser sig bl.a., hvis arvingen senere sælger aktivet. Arvingen skal da i sin avanceopgørelse bruge afdødes anskaffelsessum i stedet for den værdi, arvingen selv har fået aktivet udlagt til, og afdødes ejertid lægges til arvingens egen ejertid. Successionens overordnede betydning er således, at avancebeskatningen udskydes indtil det tidspunkt, hvor arvingen eventuelt sælger aktivet. På udlægstidspunktet ved arvingen, at der hviler en latent skattebyrde på aktivet, men den præcise størrelse deraf kendes ikke. Arvingen får derfor et skematisk bereg-

net nedslag for skattebyrden ved boafgiftsberegningen (passivpost).

Hvis en selvstændig erhvervsdrivende har anvendt virksomhedsordningen, og dødsboet er skattepligtigt, skal indestående på konto for opsparet overskud på dødsdagen efterbeskattes i det omfang, det overstiger 65.000 kr. Efterbeskatningen sker uden om dødsboets indkomst og med en sats, der indebærer, at det opsparede overskud stort set beskattes med samme sats som personlig indkomst. Dødsboet kan dog i visse tilfælde som alternativ hertil udlægges indestændet med skattemæssig succession. Hvis dette sker, indtræder arvingen eller legataren i afdødes skattemæssige stilling med hensyn til indestændet, og der gives nedslag for den latente skattebyrde ved boafgiftsberegningen.

2.2. Udlæg for begravelsesomkostningerne

Hvis den efterladte formue udlægges for begravelsesomkostningerne, udgør den hverken i skiftemæssig eller i skattemæssig henseende noget dødsbo. Efter de skifteretlige regler hæfter ingen, heller ikke modtageren af begravelsesudlægget, for afdødes gæld.

For mellemprioroden gælder ligesom ved skifte, at afdøde er skattepligtig efter de almindelige regler for personer, men at skatten anses for at gå lige op med de forudbetalte skatter. Hvis afdøde var enlig, kan der slet ikke foretages afsluttende skatteansættelse af mellemprioroden. Hvis afdøde var gift, kan den efterlevende ægtefælle forlange afsluttende skatteansættelse foretaget, og i så fald kan for meget betalt skat, der overstiger 1.000 kr., udbetales til ægtefællen. Den kommunale skattemyndighed kan ikke kræve afsluttende skatteansættelse.

2.3. Uskiftet bo

Uskiftede boer er ikke selvstændige skattesubjekter. Al beskatning foretages hos den efterlevende ægtefælle. Det gælder også beskatningen af afdødes mellempriorodeindkomst.

Beregningsteknisk foretages der i dødsåret både en skatteansættelse for den efterlevende ægtefælle og en skatteansættelse for afdøde. Sidstnævnte behandles som et delår. I begge indkomstopgørelser gives der personfradrag.

Den efterlevende ægtefælles skat i dødsåret udgøres af summen af den beregnede skat efter de to ansættelser. Den efterlevende ægtefælle får godskrevet afdødes forskudsskat.